

STATIUNEA DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU POMICULURA BISTRITA

Dare de seama privind activitatea de cercetare-dezvoltare desfasurata in anul 2013.

In anul 2013 activitatea de cercetare s-a desfasurat in cadrul a 5 proiecte nationale si 2 proiecte internationale.

Tematicile au fost diferite abordand obiective de cercetare aplicativa si fundamentala din domeniul pomiculturii. Pe langa aceste tematici de cercetare finantate din surse externe statiunii, au fost efectuate cercetari si in cadrul a 3 tematici de cercetare, finantate din resursele unitatii.

Rezultatele de cercetare obtinute in anul 2013 sunt prezentate in rapoartele pe faza intocmite si predate la termen.

Activitatea cercetatorilor in anul trecut s-a concretizat in elaborarea a 24 lucrari stiintifice publicate in reviste internationale si interne si 18 lucrari stiintifice de popularizare.

Cu prilejul Centenarului Societatii Romane a Horticultorilor si a celui de-al XI-lea Congres horticol, Statiunii de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultura Bistrita i s-au conferit urmatoarele premii:

- Premiul Ernest Grintescu – pentru crearea a doua soiuri de pomi (cires);
- Premiul Charles Faraudo - autorilor Ioan Platon, Raveca Balaci, Luminita Zagrai, Aurica Chivu pentru lucrarea: Evaluarea potentialului agrobiologic al unor soiuri noi si hibridi de cires in vederea imbunatatirii sortimentului national care sa valorifice resursele naturale in agricultura durabila;
- Premiul Consiliului de conducere autorilor: I.Zagrai, Luminita Zagrai, Raveca Balaci, Z.Jakab, Angela Festila, I.Baias, S.Suciu, pentru lucrarea: Eficientizarea unor verigi ale sistemului de certificare a materialului saditor pomicol liber de virusuri la specia prun si conservarea materialului Prebaza si Baza in contextul agriculturii durabile.

In activitatea de cercetare s-a cheltuit anul trecut suma de 340.686 lei din care pentru retributii 156.576 lei, 52.590 lei pentru materiale. Salariile cercetatorilor si a personalului auxiliar nu au fost asigurate in totalitate din proiecte. Din totalul retributiilor 156.576 lei, din proiecte s-a asigurat suma de 42.270 lei, ceea ce reprezinta 27% din total. Diferenta de 114.306 lei a fost asigurata din venituri realizate de la sectorul de dezvoltare (73%).

In anul 2013 in activitatea de cercetare s-a obtinut certificarea la categoria Prebaza a sase soiuri de prun: Agent, Gras ameliorat, Minerva, Centenar, Andreea, Delia. De asemenea cercetatorii, in timpul anului si-au adus contributia la rezolvarea unor probleme de serviciu precum si la recoltarea merelor.

In anul 2013 in sectorul de dezvoltare s-au obtinut urmatoarele productii de fructe si furaje:

Specificare cultura	Suprafata	Prod planif.	Prod. realiz.	% realizare
Mar	66,79	830	581	70
Par	0,63	3	3,9	130
Prun	3,17	20,6	22,98	111,5
Cires	8,01	18,0	19,7	109,4
Visin	1,43	2,0	5,3	265
Fan	28	35,0	41,5	118,5
Vita de vie	2,0	2,50	2,79	111,6
Grau	4,7	14,1	10,45	74,1
Porumb	18.9	104	60,52	58,1

Productiile la unele soiuri de mar (Starkrimson, Generos, Auriu de Bistrita, Golden Delicious) altoite pe portaltoi de vigoare medie au fost influentate de seceta din anul 2012. Diferentierea mugurilor de rod a fost influentata negativ de lipsa apei din sol din perioada iulie-octombrie 2012, indeosebi la pomii in varsta. Trebuie sa precizam ca majoritatea plantatiilor de mar si par din statiune au varste cuprinse intre 20-30 de ani, deci cu potential de productie in scadere.

In cadrul sectorului dezvoltare, la ferma de cercetare-dezvoltare, pentru intretinerea plantatiilor pomicole s-a cheltuit suma de 529.996 lei din care 163.633 lei retributii, 164.828 lei materiale, (ingrasaminte 36.722 lei, pesticide 97.945 lei, motorina 27.321 lei, furaje 14.026 lei).

La capitolul venituri, in anul trecut din valorificarea fructelor s-au realizat 552.871 lei, astfel mere 365.031 lei, ciresse 67.546 lei, prune 30.797 lei, pere 6.565 lei, visine 17.336 lei, coacaze negre 980 lei, struguri 3.963 lei).

Din valorificarea animalelor s-au obtinut venituri in suma de 1.468 lei.

Rezultatul financiar din exploatare pe anul 2013 este negativ, obtinandu-se o pierdere de 36.310 lei, aceasta in contextul in care la finele anului exista un stoc de 240 to mere.

In cadrul pepinierii in anul trecut s-au cheltuit 220.308 lei si s-au obtinut venituri in suma de 111.477 lei, ferma incheind anul 2013 cu un rezultat financiar negativ, pierderea fiind de 108.831 lei. Activitatea la pepiniera a fost nesatisfacatoare, motiv pentru care la inceputul trimestrului 2 seful de ferma a fost schimbat. Mostenirea lasata a fost saraca, scoala de puieti pentru unele specii (cires, visin) neexistand, apoi un numar de pomi in campul II a fost redus, iar la unele specii precum ciresul si visinul nu au existat pomi campul II.

Noua conducere a fermei s-a implicat pentru schimbarea situatiei. Dar si ei la un moment dat, in toamna au fost pasivi la vanzarea materialului saditor, din ferma vanzandu-se un numar redus de pomi. In viitor conducerea fermei va trebui sa se implice mai activ in valorificarea materialului saditor pomicol, deplasandu-se 1 zi pe saptamana in piete pentru a contribui la vanzarea stocului de pomi existent.

Va trebui sa intocmim un plan de lucru, sa redresam situatia economico-financiara a fermei, mai ales ca au primit sprijin prin dotarea cu echipament de irigatie si cumpararea de material certificat pentru infiintarea de marcotiere noi din tipurile de portaltoi M9, M26, MM106. Va trebui sa conlucram intre sectoare, prin deplasari in teren a subsemnatului, secretarului stiintific, cercetatorului de la inmultire, pentru a imbunatati activitatea din ferma pepiniera.

In cadrul compartimentelor administrativ, aprovizionare-desfacere, economic, s-a cheltuit in anul 2013, suma de 617.095 lei, din care pentru salarii 263.918 lei, 242.302 lei pentru materiale (2.707 lei motorina, 239.595 lei din care: utilitati, 40.925 lei, piese schimb 2.053 lei, reparatii 8.894 lei, accesorii contrib.. impozite si taxe 135.072 lei, decont cheltuieli contract de asociere 31.365 lei, alte cheltuieli materiale 21.286.

Veniturile realizate de aceste compartimente au fost de 166.894 lei constituite din vazari de tuica 65.173 lei, 61.824 lei prestari servicii, 34.365 lei din contractul de asociere in participatiune, 5.532 lei alte venituri.

De asemenea pentru protejarea patrimoniului de la Slatinita s-a cheltuit suma de 16.503 lei reprezentand servicii paza din care s-au recuperat partial cheltuielile prin inchiriere pasune.

Privind pe ansamblu, la nivel de unitate situatia economico-financiara la 31.12.2013 se prezinta astfel:

- Cheltuieli totale: 1.708.085 lei;

- din care:
- Retributii 700.692 lei;
  - Arierate 189.148 lei;
  - Materiale 516.684 lei;
- din care:
- Ingrasaminte 42.311 lei;
  - Pesticide 97.945 lei;
  - Motorina 41.536 lei;
  - Seminte,mat.saditor 25.161 lei;
  - Furaje 14.026 lei

La capitolul venituri s-au realizat 1.021.448 lei, adica aproape 60% din totalul cheltuielilor. Veniturile au rezultat din valorificarea:

- merelor 365.631 lei
- cirese 67.546 lei
- prune 30.797 lei
- pere 6.565 lei
- visine 17.336 lei
- coacaze 980 lei
- struguri 3.963 lei
- porumb 27.760 lei
- grau 893 lei
- pomi 60.629 lei
- tuica 65.173 lei
- animale 1.468 lei
- Cercetare 190.206 lei
- Subventii 81.380 lei
- Prestari servicii 61.824 lei
- Contr.asociere 34.365 lei
- Alte venituri 5.532 lei

Veniturile enumerate mai sus au rezultat in principal din valorificarea productiilor de fructe obtinute in plantatiile pomicole ale bazei experimentale.

La data de 1.01.2013, SCDP Bistrita avea datorii fata de bugetul de stat in suma de 308.477 lei, iar in cursul anului trecut a generat 538.966 lei din care a achitat suma de 115.283 lei.

La finele anului trecut situatia datoriilor fata de bugetul de stat a fost de 722.851, suma care a fost esalonata dar din pacate datorita neplatii ratelor fixate in grafic, aceasta esalonare a fost anulata.

Trebuie aratat ca din suma de 538.966 lei, 100.657 lei reprezinta dobanzi si penalitati. Fata de anii 2010, 2011, in anii 2012, 2013 SCDP nu a

mai beneficiat de subventii de la MADR prin ASAS conform Legii nr.45/2009, art.36 alin.1.

In anul 2013 SCDP Bistrita a avut cheltuieli planificate de 1.928.068 lei si a realizat cheltuieli in suma de 1.708.085 lei ceea ce reprezinta 88,59% din program.

In privinta veniturilor, acestea au fost planificate in suma de 1.928.068 lei iar in executie s-au realizat venituri in suma de 1.719.286 lei, ceea ce reprezinta 89,17% din program.

Practic cu toate nerealizarile si neimplinirile anului 2013, SCDP Bistrita a reusit sa mentina un echilibru intre cheltuieli si venituri.

Unitatea conform datelor din bilantul exercitiului economico-financiar al anului 2013, incheie anul cu un profit in suma de 11.201 lei.

In concluzie putem aprecia ca anul 2013 a fost un an mai bun ca 2012, dar cu probleme atat de ordin obiectiv cat si subiectiv pe care le voi prezenta succint in continuare:

- problemele de fond funciar au continuat sa existe. Presiuni s-au facut atat in presa cat si in instantele judecatoresti. Odata cu aparitia Legii nr.165/2013, activitatea din comisia judeteana de fond funciar s-a continuat in cadrul comisiilor de inventariere la nivelul fiecarei unitati administrative.

Conform normelor la Legea nr.165 s-au intocmit anexe la lege, in anexa 4 fiind trecute si suprafetele de teren indispensabile activitatii de cercetare-dezvoltare pentru SCDP Bistrita. In momentul de fata nu mai avem procese pe rol in instantele judecatoresti.

- un impact pozitiv a avut manifestarea organizata de statie "Portile SCDP deschise pentru parlamentarii si conducerea judetului Bistrita-Nasaud", care s-a soldat cu vizita ministrului Agriculturii si a secretarului de stat, Daniel Constantin, respectiv Daniel Botanoiu.

- Trebuie de asemenea sa va informez despre vizita prof.dr. Scorza din SUA, cel care colaboreaza cu SCDP pe linia prunului transgenic, vizita care a avut ecou in lumea stiintifica din Pomicultura Romaniei. Cu aceasta ocazie a avut loc una din sedintele SRH de anul trecut in care oaspetele american a fost invitat.

- In perioada 11 septembrie – 14 octombrie 2013 personalul TESA din unitate a contribuit la recoltarea merelor alocand un numar de 613 ore (16 persoane), recoltandu-se 48 containere adica 14.400 kg. La aceasta actiune s-au remarcat urmatoarele persoane: Pop Dore 74 ore, Suci Sabin 55 ore, Baias Ioan 53 ore, Tigu Adrian 52 ore, Pop Marioara 48 ore, Carja Mirela 48 ore, Herta Claudia 44 ore, subsemnatul 44 ore, Rus Valeria 41 ore, Pop Viorel 49 ore. Nu e mult dar nici putin. Daca toata lumea participa mai mult, se realiza o cantitate mai mare de mere recoltate.

- Lucru pozitiv, cu toate greutatile intampinate in cursul anului 2013, conducerea unitatii s-a preocupat de bunul mers al unitatii, asigurand la timp salariile chiar si pentru sectoarele unde veniturile au lasat de dorit (vezi pepiniera). Si cum viata are si bune si rele, doresc sa ma refer si la cateva aspecte care in viitor trebuie indreptate:

Trebuie sa intelegem cu totii ca fiecare la locul sau de munca trebuie sa-si faca datoria, sa-si indeplineasca constiincios sarcinile de serviciu, fara a comenta. De asemenea trebuie cu totii sa depunem eforturi si sa ne preocupam de valorificarea produselor obtinute in unitate, mai ales cei cu functii de conducere, pentru ca altfel riscam sa nu ne luam salariile la termen. Atat sectorul de cercetare cat si cel de dezvoltare, administrativul trebuie sa aiba in vedere realizarea de venituri, atragerea de fonduri pentru finantarea activitatii de cercetare-dezvoltare.

Am inceput un nou an, nu sub cele mai bune auspicii. Preocuparea noastra principala trebuie sa fie realizarea de venituri din valorificarea stocurilor de mere, tuica, pomi si grau.

O alta preocupare trebuie sa o constituie gestionarea cu prudența a sumelor de bani pe care le vom realiza, in limita strictului necesar. Daca toti vom pune umarul si ne vom realiza sarcinile de serviciu, vom reusi sa trecem peste greutatile inerente pe care ni le ofera viata.

Sper ca impreuna vom reusi sa trecem si peste acest an, care sa ne aduca mult ravnita Hotarare de Guvern, care consfinteste statutul nostru si finantarea.

In incheiere va doresc un sincer La multi ani, multa sanatate si satisfactii in munca si bucurii in familiile dumneavoastra!

Director SCDP Bistrita

Dr.ing. Ioan Platon

